

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-1-102 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 15-03/32-17
Karar Tarihi : 15.01.2015

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: Başak ARSLAN, Muhammed Safa UYGUR, Metin DEMİRCİ

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Günay Akaryakıt Toptan Gıda Turz. İnş. Otom. Emlak Teks.
Alüminyum Mob. San. ve Tic. Ltd. Şti. (GÜNAY AKARYAKIT)
Temsilcisi: Av. Pınar UZUNER KORKMAZ
Esentepe Mah. Milangaz Cad. No:77, Dumankaya Vizyon A2 Kule
D:91 Kartal/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş. (AKPET)
Akatlar Mah. Ebululla Mardin Cad. No:22. Maya Park Tower I
34335 Beşiktaş/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.'nin yapmış olduğu dikey anlaşma ve çeşitli uygulamalar yolu ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ni ihlal ettiği iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Yapılan başvuruda özetle;
- GÜNAY AKARYAKIT ile AKPET arasında 25.07.2005 tarihinde GÜNAY AKARYAKIT'a ait akaryakıt istasyonu üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılması amacıyla bir bayilik sözleşmesi imzalandığı,
 - 29.07.2005 tarihinde AKPET lehine (.....)TL karşılığında 15 yıl süreli intifa hakkı tanındığı,
 - 20.04.2006 tarihinde anılan akaryakıt istasyonunun bulunduğu taşınmaz üzerinde AKPET lehine (.....)TL bedelle birinci dereceden ipotek hakkı tesis edildiği,
 - 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Tebliğ çerçevesinde intifa hakkının geçersiz hale gelmesine rağmen AKPET tarafından tapuda yer alan intifa şerhinin terkin edilmediği,
 - Ayrıca, bayilik sözleşmesi gereğince AKPET lehine teminat amacı ile verilen ipoteğin, bayilik sözleşmesinin süresinin sona ermesine rağmen kaldırılmadığı
- ifade edilerek, AKPET hakkında gerekli işlemlerin yapılması talep edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 27.10.2014 tarihinde giren başvuru üzerine hazırlanan 27.11.2014 tarih ve 2014-1-102/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 03.12.2014 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Konuya ilişkin karar uyarınca düzenlenen 06.01.2015 tarih ve 2014-1-102/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; GÜNAY AKARYAKIT ile AKPET arasındaki dikey ilişkinin 05.08.2015 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı, dolayısıyla AKPET hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına yer olmadığı ve şikâyetin reddinin gerektiği

ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) Konuya ilişkin bilgi isteme yazısına cevaben AKPET'den gönderilen yazıda özetle;
- GÜNAY AKARYAKIT ile AKPET arasında 25.07.2005 tarihinde bayilik sözleşmesi imzalandığı ve 29.07.2005 tarihinde AKPET lehine 15 yıl süreli intifa hakkı tanındığı,
 - Bahse konu dikey ilişkinin 4054 sayılı Kanun ve sair mevzuata uygun hale getirilebilmesi amacıyla GÜNAY AKARYAKIT ile yapılan görüşmeler neticesinde tarafların dikey ilişkinin yenilenmesi hususunda anlaşıldığı,
 - Bunun neticesinde taraflar arasında 05.08.2010 tarihli ve beş yıl süreli yeni bir bayilik sözleşmesi imzalandığı ve intifa süresinin bayilik sözleşmesinin süresi ile uyumlu olacak şekilde kısaltılması için AKPET tarafından GÜNAY AKARYAKIT yetkilisi Yusuf GÜNAY adına vekâlet çıkarıldığı ve ilgisine teslim edildiği,
 - Aynı zamanda malik olan bayinin, 05.08.2010 tarihinde kendi rızası ile hiçbir baskı altında kalmaksızın, eski bayilik sözleşmesi ile bağlantısız şekilde yeni bir bayilik sözleşmesi imzaladığı,
 - GÜNAY AKARYAKIT'ın Didim 1. Noterliği'nden keşide edilen 24.02.2012 tarih ve 1508 yevmiye numaralı ihtar ile 05.08.2010 tarihinde imzaladığı bayilik sözleşmesini hiçbir gerekçe olmadan feshettiği ve intifa hakkının da 18.09.2010 tarihinde sona erdiği gerekçesi ile kaldırılmasını talep ettiği,
 - GÜNAY AKARYAKIT'ın, sözleşmeyi feshetmesinden kısa bir süre sonra Milan Petrol Sanayi ve A.Ş. ile anlaştığı ve 10.04.2014 tarihinden itibaren Milan Petrol Sanayi ve A.Ş. dağıtıcı lisansı altında bayilik faaliyetine devam ettiği,
 - Dikey ilişkinin 05.08.2010 tarihinde yenilenmesi ve söz konusu intifa hakkının da sözleşme süresi ile uyumlu hale getirilmesi için gerekli vekâletin şirket yetkilisi adına çıkartılmasına rağmen müvekkil şirketin 05.08.2015 tarihine kadar geçerli intifa hakkına dayanarak hiçbir hukuki girişimde bulunmadığı,
 - Dolayısıyla dosya konusu dikey ilişkide 4054 sayılı Kanun ile Kurumun düzenlemelerine aykırı herhangi bir yön bulunmadığı
- ifade edilmiştir.
- (6) Dosya kapsamında yer alan bilgi ve belgeler incelendiğinde; AKPET ile GÜNAY AKARYAKIT arasındaki dikey ilişkinin ilk olarak 25.07.2005 ile 05.08.2005 tarihli bayilik sözleşmeleri ile kurulduğu ve 29.07.2005 tarihinde AKPET lehine 15 yıl süreli intifa hakkı tesis edildiği görülmektedir. İzleyen süreçte ise taraflar arasında 05.08.2010 tarihinde yeni bir bayilik sözleşmesi akdedilmiştir.
- (7) Konuyla ilgili olarak 2002/2 sayılı Tebliğ hükümleri, anılan Tebliğ'in açıklanmasına yönelik çıkarılan Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz ve Kurulumuz kararları çerçevesinde; taraflar arasında kurulan dikey ilişkinin söz konusu istasyonda faaliyet gösteren malik ile işleticinin aynı kişi olması nedeniyle bağlantı sayıldığı ve dolayısıyla 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5 (a) maddesinde düzenlenen istisna hükmü kapsamında olmadığı; ayrıca dosya konusu akaryakıt istasyonunun daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arazi üzerinde sıfırdan kurulan bir tesis niteliği de taşımaması nedeniyle Kurulumuzun yerleşik kararlarında ortaya koymuş olduğu koşulları karşılamadığı ve dikey anlaşmaya bireysel muafiyet tanınamayacağı değerlendirilmektedir.
- (8) Öte yandan, taraflar arasında 2005 yılından bu yana süregelen bir ilişki bulunmakla birlikte 05.08.2010 tarihinde yeni bir bayilik sözleşmesi imzalandığı ve söz konusu bayilik sözleşmesi ile birlikte akdedilen protokol gereğince mezkûr istasyon üzerindeki intifa hakkının süresinin bayilik sözleşmesi ile uyumlu olacak şekilde 05.08.2015 tarihine kadar kısaltılması için AKPET tarafından bayi/malik GÜNAY AKARYAKIT'a vekâletname

15-03/32-17

gönderildiği Kurumumuza sunulan belgelerden anlaşılmaktadır.

- (9) 2002/2 sayılı Tebliğ'in açıklanmasına ilişkin çıkarılan Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 35. paragrafında, "... Beş yıllık süreyi aşacak şekilde zımnen yenilenebilen rekabet etmeme yükümlülükleri de grup muafiyeti kapsamında değildir. Ancak, süresi beş yılı aşmayan veya beş yıldan sonraki uzatmanın her iki tarafın açık iradesi ile mümkün olduğu ve alıcının beş yıllık süre sonunda rekabet etmeme şartına son vermesini engelleyen herhangi bir durum olmadığı hallerde rekabet etmeme yükümlülüğü grup muafiyetinden yararlanacaktır..." şeklinde açıklama yer almaktadır.
- (10) Ayrıca Kurulumuzun geçmiş tarihli kararlarında¹ da belirtildiği üzere, uzun süreden beri devam eden dikey ilişkilerde, taraflar arasındaki dikey ilişkiye esas teşkil eden sözleşmelerin, tarafların özgür iradeleriyle imzaladıkları yeni sözleşmeler yoluyla yenilenmesi yeni bir irade beyanı olarak kabul edilebilmekte ve bu şekilde duruma göre taraflar arasında yeni bir dikey anlaşmanın yapıldığından bahisle bu durum, grup muafiyeti kapsamındaki sürelerin hesaplanmasında göz önüne alınmaktadır.
- (11) Somut olayda da, başvuru konusu akaryakıt istasyonu ile ilgili olarak AKPET ile GÜNAY AKARYAKIT arasında imzalanan 05.08.2010 tarihli bayilik sözleşmesi ve protokol ile AKPET tarafından intifa hakkının uyumlulaştırılması amacıyla malike gönderilen vekâletname dikkate alındığında, tarafların yeni bir dikey anlaşma kurmak yönünde iradelerinin yenilendiği, bu doğrultuda söz konusu dikey ilişkinin 05.08.2015 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabileceği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (12) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;
- 1- Günay Akaryakıt Toptan Gıda Tur. İnş. Otom. Emlak Teks. Alüminyum Mob. San. ve Tic. Ltd. Şti. ile Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş. arasındaki dikey ilişkinin 05.08.2015 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına,
 - 2- Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına
- OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

¹ Kurulumuzun 09.02.2011 tarih, 11-08/160-52 sayılı; 06.06.2012 tarih, 12-30/877-261 sayılı; 13.06.2013 tarih, 13-36/465-201 sayılı ve 09.10.2013 tarih, 13-57/796-336 sayılı kararları.